

[Teksto lingvistikos įvadas](#)

[Deutsche Textlinguistik](#)

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Teksto lingvistikos įvadas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Eglė Kontutytė	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Vokiečių filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa	pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	4/6 semestrai	vokiečių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti vokiečių kalbą $\geq$ B1 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	32	103

Dalyko (modulio) tikslas		
Šiuo dalyku pirmiausia ugdoma kalbos tyrėjo kompetencija vokiečių kalbos teksto lingvistikos srityje: teksto lingvistikos kaip mokslo disciplinos suvokimas, vokiečių kalbos sistemos supratimas ir analizė teksto lingvistikos lygmeniu. Kartu ugdomi vokiečių kalbos skaitymo, kalbėjimo ir rašymo komunikaciniai gebėjimai, gebėjimas taikyti įgytas žinias praktikoje, gebėjimas organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirenkant tinkamas strategijas užduotims atlikti, analitinis ir kritinis mąstymas, t. y. gebėjimas analizuoti, išvelgti sąsajas ir vertinti teksto lingvistikos reiškinius. Taip pat ugdomas nusiteikimas mokytis ir siekti kokybės.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklause studentai:		
- žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines teksto lingvistikos sąvokas ir terminus; - įgis žinių apie vokiečių kalbos teksto lingvistiką; - gebės suprasti mokslinius tekstus vokiečių kalba;	įtraukiančiosios paskaitos, seminarai, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė, praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys	ugdomasis (formuojamasis vertinimas) seminarų metu atliekant praktines ir tiriamojo pobūdžio užduotis, 2 testai per semestrą (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
gebės analizuoti, aprašyti ir aiškinti vokiečių kalbos teksto lingvistikos reiškinius, vartodami tinkamą terminiją ir taikydami tinkamus metodus;	tiriamieji metodai: informacijos paieška, mokslinės literatūros skaitymas ir analizė, grupės diskusija,	ugdomasis (formuojamasis vertinimas) seminarų metu atliekant praktines ir tiriamojo pobūdžio užduotis,

– gebės gretinti vokiečių kalbos teksto lingvistikos reiškinius su lietuvių kalbos reiškiniais, nustatyti ir paaiškinti jų panašumus ir skirtumus; – gebės taisyklingai ir efektyviai bendrauti vokiečių kalba aptardami su teksto lingvistika susijusias mokslines problemas; – gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintinių ir kt.), naudodamiesi šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, biblioteka ir kt.;	praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys	2 testai per semestrą (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
– gebės išvelgti teksto lingvistikos problemą; – pasirinktai problemai ištirti gebės rinkti, analizuoti, sisteminti ir kritiškai vertinti medžiagą iš įvairių šaltinių bei adekvačiai taikyti teksto lingvistikos tyrimo metodus;	seminarai, grupės diskusija, praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys	ugdomas (formuojamasis vertinimas) seminarų metu atliekant praktines ir tiriamojo pobūdžio užduotis, 2 testai per semestrą (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
– gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku);	namų darbų rengimas	vertinami laiku atlikti darbai; nesilaikant nurodytų terminų darbai nevertinami
– gebės vertinti savo akademinės veiklos ir pasiekimų kokybę bei bus nusiteikę ją tobulinti.	atliktų testų užduočių analizė	testų vertinimas ir grįžtamasis ryšys

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Teksto lingvistika ir tekstas kaip teksto lingvistikos objektas, teksto sampratos raida	2						2	4	tiriamojo pobūdžio užduotys, diskusija
Teksto rišlumas: kohezija (kalbinis rišlumas: koreferencija, konektoriai) ir koherencija (turinio rišlumas: pamatinės žinios, kognityvinė schema, aktualioji sakinio skaida) Teksto tema: temos nustatymo būdai, pagrindinė ir šalutinė tema, temos plėtojimo būdas (aprašymas, pasakojimas, aiškinimas, argumentavimas)			6				6	17	mokslinės literatūros analizė, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, pasirengimas grupės diskusijai, praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys
Teksto funkcija: informacinė, apeliacinė, obligacinė, deklaratyvinė, kontaktinė teksto funkcija; komunikacinės intencijos			4				4	10	mokslinės literatūros analizė, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, pasirengimas grupės diskusijai, praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys
Teksto tema ir teksto struktūros modeliai			4				4	14	mokslinės literatūros analizė, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, pasirengimas grupės diskusijai, praktinės ir

									tiriamojo pobūdžio užduotys
1 testas			2				2	10	kartojimo užduotys
Teksto vartojimo sritis, komunikacijos forma, teksto stilius			2				2	6	mokslinės literatūros analizė, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, pasirengimas grupės diskusijai, praktinės ir tiriamojo pobūdžio užduotys
Teksto ir vaizdo bruožai, teksto ir vaizdo santykis			2				2	6	
Žanras ir žanro analizės būdai			4				4	10	
Intertekstualumas ir jo tipai			2				2	6	
Skaitymo rūšys: nuodugnasis, visuminis, atrankinis apžvalginis skaitymas			2				2	10	
2 testas			2				2	10	kartojimo užduotys
Iš viso	2		30				32	103	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
			Kaupiamasis vertinimas:
Testas 1 + 2	40 % + 40 %	kurso viduryje ir pabaigoje	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 95-100 proc. klausimų. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 85-94 proc. klausimų. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 75-84 proc. klausimų. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atsakyta į 65-74 proc. klausimų. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atsakyta į 55-64 proc. klausimų. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atsakyta į 51-54 proc. klausimų. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Darbas per seminarus	20 %		atlikus 80 % seminarų užduočių – 2 balai atlikus 60 % seminarų užduočių – 1 balas

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leid. Nr./tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
		MONOGRAFIJOS, VADOVĖLIAI		
Adamzik, Kirsten	2010	Sprache: Wege zum Verstehen		Tübingen, Basel: A. Franke
Brinker, Klaus; Cölfen, Hermann; Pappert, Steffen	2024	Linguistische Textanalyse		Berlin: Erich Schmidt Verlag.
Schwarz-Friesel, Monika; Consten, Martin	2025	Textlinguistik Eine Einführung		Tübingen: Narr Francke Attempto
		STRAIPSNIAI		
Daneš, František	1996	Zur linguistischen Analyse der Textstruktur	Sprachwissen-schaft. Ein Reader. 591-597	Berlin, New York: de Gruyter
Nöth, Winfried	2000	Der Zusammenhang von Text und Bild	Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann et al. (Hrsg.), Text- und Gesprächslinguistik.	Berlin: de Gruyter

			Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung, Bd. 1. 489-496.		
Papildoma literatūra					
Adamzik, Kirsten. Berlin,	2016	Textlinguistik: Grundlagen, Kontroversen, Perspektiven		Boston: de Gruyter	
Gansel, Christina, Jürgens, Frank	2007	Textlinguistik und Textgrammatik		Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht	
Hausendorf, Heiko; Kesselheim, Wolfgang	2008	Textlinguistik fürs Examen		Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht	

Atnaujinta: 2025-10-19

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Deutsche Textlinguistik	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: Dr. Eglė Kontutytė	Philologische Fakultät, Institut für Sprachen und Kulturen im Ostseeraum, Lehrstuhl für Deutsche Philologie
Other:	

Study cycle	Type of the course unit
Erste Stufe	Wahlfach

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Präsenzveranstaltungen	4./6. Semester	Deutsch

Requisites	
Prerequisites: Deutschkenntnisse auf Niveau $\geq$ A2	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	135	32	103

Purpose of the course unit		
In diesem Kurs werden vor allem die Kompetenzen eines Sprachforschers im Bereich der deutschen Textlinguistik vermittelt: Begriff der Textlinguistik als wissenschaftliche Disziplin, Verständnis und Analyse des deutschen Sprachsystems auf der Ebene der Textlinguistik. Gleichzeitig werden die kommunikativen Lese-, Sprech- und Schreibfähigkeiten der deutschen Sprache, die Fähigkeit, das erworbene Wissen in der Praxis anzuwenden, die Fähigkeit, die eigene Arbeit und das eigene Lernen zu organisieren, indem geeignete Strategien zur Aufgabenbewältigung ausgewählt werden, sowie analytisches und kritisches Denken, d. h. die Fähigkeit, zu analysieren, Zusammenhänge zu erkennen und sprachwissenschaftliche Phänomene zu bewerten, vermittelt. Außerdem wird die Bereitschaft zum Lernen und zum Streben nach Qualität gefördert.		
Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Die Studierenden sind fähig, die wichtigsten Begriffe und Termini der Textlinguistik zu verstehen, richtig anzuwenden und zu erklären. Sie erwerben Kenntnisse über die Textlinguistik der deutschen Sprache. Sie können wissenschaftliche Texte in deutscher Sprache verstehen.	Interaktive Vorlesungen, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Literatur, praktische und forschungsorientierte Aufgaben	Formative Bewertung während der Seminare durch praktische und forschungsorientierte Aufgaben, 2 Tests pro Semester (offene Aufgaben/Fragen)
Die Studierenden sind in der Lage, linguistische Phänomene in deutschen Texten unter Verwendung der entsprechenden Terminologie und Methoden zu analysieren, zu beschreiben und zu erklären;	Forschungsmethoden: Informationsrecherche, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Literatur, Gruppendiskussion, praktische und forschungsbezogene Aufgaben	Formative Bewertung während der Seminare durch praktische und forschungsorientierte Aufgaben, 2 Tests pro Semester (offene Aufgaben/Fragen)

sich korrekt und effektiv auf Deutsch zu verständigen, wenn sie wissenschaftliche Probleme im Zusammenhang mit der Textlinguistik diskutieren; Informationen aus verschiedenen Quellen (digitalen, gedruckten usw.) unter Verwendung moderner Informationstechnologien, Bibliotheken usw. zu recherchieren und zu systematisieren;		
Die Studierenden sind in der Lage, eine textlinguistische Forschungsfrage zu erkennen; für die Untersuchung einer Forschungsfrage Material aus verschiedenen Quellen zu sammeln, zu analysieren, zu systematisieren und kritisch zu bewerten sowie Methoden der Textlinguistik angemessen anzuwenden	Seminare, Gruppendiskussionen, praktische und forschungsorientierte Aufgaben	Formative Bewertung während der Seminare durch praktische und forschungsorientierte Aufgaben, 2 Tests pro Semester (offene Aufgaben/Fragen)
Die Studierenden sind in der Lage, Zeit zu planen und festgelegte Fristen einzuhalten (Aufgaben rechtzeitig einreichen)	Erledigung der Hausaufgaben	Die Aufgaben werden nach ihrer fristgerechten Fertigstellung bewertet; bei Nichteinhaltung der angegebenen Fristen werden die Arbeiten nicht bewertet.
Die Studierenden sind in der Lage, die Qualität ihrer akademischen Tätigkeit und Leistungen zu bewerten und bereit sein, diese zu verbessern.	Analyse der erledigten Tests	Testbewertung und Feedback

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Textlinguistik und Text als Gegenstand der Textlinguistik, Entwicklung des Textbegriffs	2						2	4	Forschungsaufgaben, Diskussion
2. Textzusammenhang: Kohäsion (Kohäsion: Koreferenz, Konnektoren) und Kohärenz (Kohärenz: Weltwissen, Frames, Thema-Rhema-Gliederung) Thema des Textes: Methoden zur Themenermittlung, Haupt- und Nebenthema, Art der Themenentfaltung (Beschreiben, Erzählen, Erklären, Argumentieren)			6				6	17	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppendiskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
3. Textfunktion: Informations-, Apell-, Obligations-, Deklarations-, Kontaktfunktion; Sprachhandlungen			4				4	10	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppendiskussionen, praktische und

									forschungsbezogene Aufgaben
4. Textthema und Textbauplan			4				4	14	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
Test 1			2				2	10	Aufgaben zur Wiederholung
5. Kommunikationsbereich, Situation des Textes, Textstil, Kommunikationsform			2				2	6	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
6. Text-Bild-Kommunikate, Zusammenhang von Text und Bild			2				2	6	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
7. Textsorte und Analysemodelle der Textsorten			4				4	10	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
8. Intertextualität und die Typen der Intertextualität			2				2	6	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
9. Lesestile: totales, globales, kursorisches und selektives Lesen			2				2	10	Analyse wissenschaftlicher Literatur, Beantwortung theoretischer Fragen, Gruppen-

									diskussionen, praktische und forschungsbezogene Aufgaben
Test 2			2				2	10	Aufgaben zur Wiederholung
Total	2		30				32	103	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Test 1 + 2	40% + 40%	in der Mittel und am Ende des Kurses	10 (ausgezeichnet). Ausgezeichnete, herausragende Kenntnisse und Fähigkeiten. 95–100 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 9 (sehr gut). Fundierte, gute Kenntnisse und Fähigkeiten. 85–94 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 8 (gut). Überdurchschnittliche Kenntnisse und Fähigkeiten. 75–84 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 7 (durchschnittlich). Durchschnittliche Kenntnisse und Fähigkeiten, es gibt geringfügige Fehler. 65–74 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 6 (befriedigend). Kenntnisse und Fähigkeiten sind unterdurchschnittlich, es gibt Fehler. 55–64 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 5 (schwach). Kenntnisse und Fähigkeiten erfüllen die Mindestanforderungen. 51–54 % der Fragen wurden richtig beantwortet. 4, 3, 2, 1. Die Mindestanforderungen werden nicht erfüllt.
Leitungen im Laufe des Kurses	20%		nach Erledigung von 80 % der Seminaraufgaben – 2 Punkte nach Erledigung von 60 % der Seminaraufgaben – 1 Punkt

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Adamzik, Kirsten	2010	Sprache: Wege zum Verstehen		Tübingen, Basel: A. Franke
Brinker, Klaus; Cölfen, Hermann; Pappert, Steffen	2024	Linguistische Textanalyse		Berlin: Erich Schmidt Verlag.
Daneš, František	1996	Zur linguistischen Analyse der Textstruktur	In: Sprachwissenschaft. Ein Reader. 591-597	Berlin, New York: de Gruyter
Nöth, Winfried	2000	Der Zusammenhang von Text und Bild	In: Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann et al. (Hrsg.), Text- und Gesprächslinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung, Bd. 1. 489-496.	Berlin: de Gruyter
Schwarz-Friesel, Monika; Consten, Martin	2025	Textlinguistik Eine Einführung		Tübingen: Narr Francke Attempto
Recommended reading				
Adamzik, Kirsten. Berlin,	2016	Textlinguistik: Grundlagen, Kontroversen, Perspektiven		Boston: de Gruyter

Gansel, Christina, Jürgens, Frank	2007	Textlinguistik und Textgrammatik		Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht
Hausendorf, Heiko; Kesselheim, Wolfgang	2008	Textlinguistik fürs Examen		Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht

Stand: 19.10.2025